

Valtioneuvoston asetus

jätteistä

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti säädetään jätelain (646/2011) nojalla:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

- 1) *jäteöljyllä* kokonaan tai osittain mineraaliöljystä tai synteettisestä öljystä koostuvaa, alku-peräiseen käyttötarkoitukseensa soveltumatonta voiteluainetta tai teollisuusöljyä;
- 2) *öljyjätteellä* jäteöljyä tai muuta öljyä sisältävää jätettä;
- 3) *yhdyskuntajätevesilietteellä* yhdyskuntien jäteveden tai muun laadultaan siihen rinnastettavan jäteveden puhdistamossa syntyvää lietettä, ei kuitenkaan jätelain (646/2011) 6 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettua saostus- ja umpisäiliölietettä;
- 4) *taajamalla* rakennusryhmää, jossa on vähintään 200 asukasta ja jossa rakennusten välinen etäisyys on yleensä enintään 200 metriä.

2 §

Jätteen hyödyntämis- ja loppukäsittelytoimet

Tämän asetuksen liitteessä 1 on luettelo toimista, jotka ovat jätelain 6 §:n 1 momentin 23 kohdassa tarkoitettua hyödyntämistä. Myös muu kuin luettelossa mainittu toimi on jätteen hyödyntämistä, jos se täyttää mainitussa jätelain kohdassa säädetyt vaatimukset.

Liitteessä 2 on luettelo toimista, jotka ovat jätelain 6 §:n 1 momentin 26 kohdassa tarkoitettua loppukäsittelyä. Myös muu kuin luettelossa mainittu toimi on jätteen loppukäsittelyä, jos se täyttää mainitussa jätelain kohdassa säädetyt vaatimukset.

3 §

Jätteen vaaraominaisuudet

Ominaisuuksista, joiden perusteella jäte luokitellaan vaaralliseksi jätteeksi, säädetään jätteistä ja tiettyjen direktiivien kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/98/EY, jäljempänä *jätedirektiivi*, liitteessä III, sellaisena kuin se on jätteistä ja tiettyjen direktiivien kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/98/EY liitteen III korvaamisesta annetussa komission asetuksessa (EU) N:o 1357/2014 ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/98/EY liitteen III muuttamisesta vaarallisuusominaisuuden HP 14 ”ympäristölle vaarallinen” osalta annetussa neuvoston asetuksessa (EU) 2017/997.

4 §

Jäteluettelo ja vaarallinen jäte

Liitteessä 3 säädetään luettelo yleisimmistä jätteistä sekä vaarallisista jätteistä (*jäteluettelo*).

5 §

Vapaa-ajan asunnossa syntyvä jäte

Jätelain 32 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua vapaa-ajan asunnossa syntyvää jätettä on pääasiassa omaan käyttöön tarkoitetuissa kesämökeissä, vuokrattavissa lomamökeissä ja -osakeissa ja muissa vastaavissa vapaa-ajan asuinrakennuksissa syntyvä jäte. Tällaisena jätteenä ei kuitenkaan pidetä hotellinomaisia palveluja tarjoavassa lomakylässä syntyvää jätettä.

6 §

Jätelain soveltaminen puolustusvoimien toimintaan

Jätelakia ei sen 4 §:n 1 momentissa säädetyin edellytyksin sovelleta seuraaviin puolustusvoimien toimintoihin:

- 1) alueellisen koskemattomuuden valvontaan ja turvaamiseen kuuluvien johtokeskusten sekä valvonta- ja viestiasemien toiminnot;
- 2) teollisuus-, tuotanto-, varikko- ja korjaamotoiminnot;
- 3) valmiusmateriaalivarastointiin liittyvät toiminnot;
- 4) sotilasilmailu ja siihen liittyvät toiminnot;
- 5) alus- ja linnaketoinnot sekä sotasatamissa suoritettavat toiminnot;
- 6) koe- ja tutkimustoiminnot;
- 7) ampuma- ja räjäytystoiminnot;
- 8) sotilaalliset harjoitus- ja koulutustoiminnot;
- 9) normaaliolojen vakaviin häiriötilanteisiin liittyvät toiminnot.

2 luku

Jätehuollon järjestämistä koskevat yleiset vaatimukset

7 §

Jätteen pakkaaminen ja merkitseminen sekä jätteestä annettavat tiedot

Jäte on tarpeen mukaan pakattava ja merkittävä, ja siitä on annettava tiedot siten, että jätteen säilyttämisestä ja kuljettamisesta ei aiheudu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle ja että jätteelle voidaan järjestää sen laadun mukainen käsittely.

8 §

Vaarallisen jätteen pakkaus

Vaarallisen jätteen pakkauksen on oltava tiivis ja tiiviisti uudelleen suljettava ja sen on kestävä tavanomaisesta käytöstä, siirtämisestä ja säilytysolosuhteista aiheutuva kuormitus ja rasitus. Pakkauksen ja sulkimen materiaalit eivät saa reagoida vaarallisen jätteen kanssa siten, että jätteestä aiheutuu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle.

Vaarallisen jätteen pakkaus on 1 momentissa säädettyjen vaatimusten mukainen, jos se täyttää aineiden ja seosten luokitukselta, merkinnöistä ja pakkaamisesta sekä direktiivien 67/548/ETY ja 1999/45/EY muuttamisesta ja kumoamisesta ja asetuksen (EY) N:o 1907/2006 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1272/2008, jäljempänä *CLP-asetus*, 35 artiklan 1 kohdassa säädetty vaarallisia aineita tai seoksia sisältäviä pakkauksia koskevat vaatimukset.

9 §

Vaarallisen jätteen merkitseminen

Vaarallisen jätteen pakkaukseen on merkittävä jätteen haltijan nimi, jätteen nimi sekä turvallisuuden ja jätehuollon järjestämisen kannalta tarpeelliset tiedot ja varoitukset.

Jos vaarallisella jätteellä on jokin 3 §:ssä tarkoitettujen Euroopan unionin säädösten mukaisista vaaraominaisuuksista HP 1–8, 10, 11 tai 14, on pakkaukseen lisäksi merkittävä jätteen pääasiallisia vaaraominaisuuksia aiheuttavat aineet sekä tehtävä CLP-asetuksen mukaiset varoitusmerkinnät. Jos jäte ei koostumukseltaan ja ominaisuuksiltaan olennaisesti poikkea siitä aineesta, josta jäte on pääosin muodostunut, ja jäte säilytetään aineen alkuperäisessä pakkauksessa, voidaan myös käyttää pakkauksessa ennestään olevia vastaavia merkintöjä täydentämällä niitä 1 momentissa säädettyin tiedoin.

Jos vaarallisen jätteen koostumusta ei voida kohtuudella selvittää, on pakkauksessa oltava merkintä ”Vaarallista jätettä, koostumus tuntematon. Farligt avfall, sammansättningen obekant” sekä CLP-asetuksen mukaiset varoitusmerkit GHS02 ja GHS06, huomiosana ”Vaara”, vaaralausekkeet H225 tai H228 sekä H301, H311 ja H331 ja turvalausekkeet P233, P235, P280, P403 ja P405 suomen- ja ruotsinkielisinä.

Edellä 2 ja 3 momentissa tarkoitettuja merkintöjä ei tarvitse tehdä vaarallisen jätteen pakkaukseen, jota käytetään yksinomaan jätteen kuljettamiseen ja joka on merkitty vaarallisten aineiden kuljettamisesta annettujen säännösten mukaisesti, eikä vaarallisen jätteen pakkaukseen, joka säilytetään turvallisuuden kannalta riittävän hyvin merkityssä vastaanottoaikassa.

10 §

Jätteen keräys

Kiinteistön haltijan, kunnan, jätteen haltijan, tuottajan, jakelijan ja muun toimijan on järjestäessään yhdyskuntajätteen ja siihen rinnastettavan jätteen keräyksen huolehdittava siitä, että:

- 1) jätteen vastaanottoaikaan on esteetön pääsy ja jäte voidaan turvallisesti kuormata pois-kuljetusta varten;
- 2) vastaanottoaikassa on riittävä määrä kannellisia säiliöitä, maahan upotettavia syväkeräys-säiliöitä, jätelavoja tai muita jäteastioita, jotka soveltuvat kerättäville jätelajeille;
- 3) jäteastioiden käytöstä ja tyhjennyksestä ei aiheudu loukkaantumisen vaaraa käyttäjälle tai tyhjentäjälle eikä muuta vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle;
- 4) jäteastian kanteen tai etuseinään kiinnitetään selvästi erottuva merkintä, jossa on tiedot astiaan kerättävästä jätelajista sekä keräyksestä vastaavan yrityksen tai yhteisön yhteystiedot, ja

jäteastiaan tai sen välittömään läheisyyteen asetetaan selvästi nähtäville kerättävää jätelajia koskevat lajitteluohjeet;

5) jäteastia tyhjenetään riittävän usein siten, että kertyvä jäte mahtuu astiaan ja astia voidaan aina sulkea eikä jätteestä aiheudu ympäristön likaantumista tai roskaantumista taikka hajua tai muuta hygieenistä haittaa;

6) alueellisilla vastaanottoaikoilla jäteastian täyttymistä seurataan siten, että astioiden tyhjentäminen voidaan tehdä ajoissa ja aiheuttamatta katkoksia jätteen vastaanottoon;

7) jäteastia pidetään kunnossa ja puhdistetaan riittävän usein siten, että keräyksestä ei aiheudu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, kuitenkin vähintään kerran vuodessa;

8) jätteen keräyksen johdosta roskaantunut vastaanottoaika ja sen ympäristö siivotaan viivytyksittä;

9) vastaanottoaikassa on kerättävän jätteen ominaisuudet huomioon ottaen riittävän tiivis pohja ja tarpeelliset säänkestävät katteet, vesien johtamis- ja käsittelyjärjestelyt ja muut rakenteet keräyksestä johtuvan terveydelle ja ympäristölle aiheutuvan vaaran tai haitan ehkäisemiseksi;

10) luvaton jätteen toimittaminen vastaanottoaikaan estetään tarvittaessa rakenteellisin ja muin teknisin keinoin.

Jätettä vastaanottoaikaan toimittavan on pantava jäte sille varattuun jäteastiaan ja huolehdittava siitä, ettei astia jätteen vuoksi rikkoonnu eikä tarpeettomasti likaannu.

Vastaanottoajan järjestäjän ja jätteen kuljettajan on huolehdittava jätteen kuormaamisen ajoittamisesta ja muista kuljetusjärjestelyistä siten, että vastaanottoajan läheisyydessä asuville ja oleskeleville ei aiheudu melu- tai muuta vastaavaa häiriötä.

Edellä 1–3 momentissa säädettyjä vaatimuksia on soveltuvin osin noudatettava myös muun kuin yhdyskuntajätteen ja siihen rinnastettavan jätteen keräyksessä ja vastaanotossa.

11 §

Jätteen kuljetus

Jäte on kuljetettava tiiviissä pakkauksessa tai umpinaisessa kuljetusvälineessä. Jäte voidaan kuljettaa myös peitettynä tai muulla tavoin, jos voidaan varmistua siitä, ettei jätettä pääse ympäristöön kuormauksen tai kuljetuksen aikana eikä jätteestä aiheudu tapaturmavaaraa.

12 §

Jätteen pienimuotoinen käsittely kiinteistöllä

Biojätettä, saostus- ja umpisäiliölietettä tai siihen rinnastettavaa muuta jätettä jätelain 41 a §:n mukaisesti käsittelevän on huolehdittava siitä, että:

1) käsittelylaitteisto sijoitetaan ja rakennetaan, ja sen käyttö ja kunnossapito hoidetaan niin, ettei siitä aiheudu roskaantumista eikä haittaa terveydelle tai ympäristölle;

2) käsittelylaitteiston kapasiteetti suunnitellaan ja mitoitetaan siten, että se riittää kiinteistöllä syntyvän jätteen käsittelyyn käsittelyprosessin vaatima aika huomioon ottaen;

3) käsittelylaitteistoon ei sijoiteta jätteitä, joita käsittelyprosessissa ei ole suunniteltu käsiteltäväksi tai jotka haittaavat syntyvän lopputuotteen käyttöä;

4) jätettä käsitellään vain sitä varten suunnitellussa suljetussa laitteistossa, johon haittaeläinten pääsy on estetty ja josta ei pääse valumavesiä maaperään ja, jos kysymys on talvella käytettäväksi tarkoitettua laitteistosta, joka on tarvittaessa lämpöeristetty;

5) kuivakäymäläjäte, saostus- ja umpisäiliöliete tai siihen rinnastettava muu ulosteperäinen jäte käsitellään hygieeniseltä laadultaan haitattomaksi kalkkistabiloimalla, kompostoimalla tai muulla vastaavalla menetelmällä; jätettä kompostoitaessa käsittelyajan on oltava vähintään yksi

vuosi viimeisen ulosteperäisen jätteen lisäyksen jälkeen ennen kuin kompostia voidaan käyttää kiinteistöllä maanparannusaineena.

Edellä 1 momentin 4 kohtaa ei sovelleta pelkän puutarhajätteen pienimuotoiseen käsittelyyn kiinteistöllä.

Saostus- ja umpisäiliölietteen ja kuivakäymäläjätteen käytöstä maanviljelyssä säädetään lannoitevalmistelaisissa (539/2006) ja sen nojalla annetuissa säännöksissä.

13 §

Jätteen hyödyntäminen maantäytössä taikka maahan sijoittamalla tai levittämällä

Hyödynnettäessä jätettä maantäytössä taikka muutoin sijoittamalla tai levittämällä siihen soveltuvaa jätettä maahan, jätettä voidaan käyttää vain se määrä, joka on välttämättä tarpeen maarakenteen tasauksen, kantavuuden ja kestävyuden kannalta.

14 §

Jätteen käsittelylaitoksen tai -paikan poistaminen käytöstä

Jätteen käsittelylaitos tai -paikka tai sen osa on jätteen vastaanoton lakattua viipymättä saatettava sellaiseen tilaan, ettei siitä käytöstä poistamisen jälkeen aiheudu jätelain 13 §:n 2 momentissa tarkoitettua vaaraa tai haittaa.

Ympäristöluvanvaraisen toiminnan lopettamisen jälkeisistä velvoitteista säädetään lisäksi ympäristönsuojelulain (527/2014) 94 §:ssä. Kaatopaikkojen käytöstä poistamisesta säädetään lisäksi kaatopaikoista annetussa valtioneuvoston asetuksessa (331/2013) ja kaivannaisjätteen jätealueen käytöstä poistamisesta kaivannaisjätteistä annetussa valtioneuvoston asetuksessa (190/2013).

3 luku

Viranomaiset ja asiantuntijalaitokset sekä niiden tehtävät

15 §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tehtävät

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on sen lisäksi, mitä jätelaissa säädetään:

- 1) huolehdittava ympäristönsuojelun tietojärjestelmään tallentamiensa jätteitä koskevien tietojen laadunvarmistuksesta;
- 2) kerättävä ja hankittava jätteitä ja jätehuoltoa koskevaa keskuksen toimialuetta koskevaa tietoa;
- 3) huolehdittava jätteitä ja jätehuoltoa koskevan koulutuksen, neuvonnan, tiedotuksen ja seurannan järjestämisestä toimialueellaan.

16 §

Suomen ympäristökeskuksen tehtävät

Suomen ympäristökeskuksen on sen lisäksi, mitä jätelaissa säädetään:

- 1) tehtävä jätteen määrän ja haitallisuuden vähentämistä ja jätehuoltoa koskevaa tutkimusta ja seurantaa sekä järjestettävä näihin liittyvää koulutusta, neuvontaa ja tiedotusta;

2) osallistuttava valtakunnallisen jätesuunnitelman sekä jätelain nojalla annettavien säännösten ja jäteasioita koskevien ohjeiden valmisteluun sekä seurattava valtakunnallisen jätesuunnitelman toimeenpanoa;

3) osallistuttava ympäristönsuojelulain 222 §:ssä tarkoitettuun ympäristönsuojelun tietojärjestelmään talletettujen jätteitä koskevien tietojen laadunvarmistuksen kehittämiseen.

17 §

Asiantuntijaviranomaiset ja -laitokset

Jätelain 27 §:ssä tarkoitettuja asiantuntijaviranomaisia ja -laitoksia ovat toimialallaan Suomen ympäristökeskus, Luonnonvarakeskus, Terveystieteiden tutkimuskeskus, ja hyvinvoinnin laitos, Ruokavirasto, Tulli sekä Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy.

4 luku

Jätteiden erilliskeräys ja hyödyntäminen

18 §

Asumisessa syntyvän biojätteen kiinteistöittäinen erilliskeräys

Kunnan on järjestettävä asumisessa syntyvän muun biojätteen kuin puutarha- tai puistojätteen erilliskeräys vähintään jokaiselta taajamassa sijaitsevalta kiinteistöltä, jossa on viisi huoneistoa.

Yli 10 000 asukkaan taajamassa kunnan on järjestettävä 1 momentissa tarkoitettu erilliskeräys jokaiselta kiinteistöltä.

19 §

Asumisessa syntyvän pakkausjätteen kiinteistöittäinen erilliskeräys

Kunnan on järjestettävä jätelain 49 a §:n mukaisesti yhteistoiminnassa pakkausten tuottajayhteisön kanssa asumisessa syntyvän lasi-, metalli- ja muovi- sekä paperi- ja kartonkipakkausjätteen erilliskeräys vähintään jokaiselta taajamassa sijaitsevalta kiinteistöltä, jossa on viisi huoneistoa.

20 §

Muun asumisessa syntyvän jätteen kiinteistöittäinen erilliskeräys

Kunnan on järjestettävä asumisessa syntyvän muun pienikokoisen metallijätteen ja mahdollisuusien mukaan muun pienikokoisen muovijätteen kuin 16 §:ssä tarkoitetun pakkausjätteen erilliskeräys vähintään jokaiselta taajamassa sijaitsevalta kiinteistöltä, jossa on viisi huoneistoa.

21 §

Kunnan järjestämä jätteen alueellinen vastaanotto

Kunnan on järjestettävä paikalliset olot, väestötiheys sekä syntyvän jätteen määrä ja laatu huomioiden riittävä määrä alueellisia vastaanottoaikoja vähintään seuraaville asumisessa syntyville jätteille:

- 1) muu paperi-, kartonki-, lasi-, metalli-, muovi- ja puujäte kuin pakkausjäte tai 20 §:ssä tarkoitettu pienikokoinen jäte;
- 2) puutarhajäte;
- 3) tekstiilijäte;
- 4) suurikokoiset käytöstä poistetut esineet.

Kunnan on järjestettävä 1 momentin mukainen riittävä määrä alueellisia vastaanottoaikoja myös seuraaville jätteille:

- 1) kotitalouksien pienimuotoisissa itse tehtävissä rakennus- ja purkutoiminnoissa syntyvä, 1 momentin tai 27 §:n mukaisesti lajiteltu sekä sekalainen jäte;
- 2) asumisessa syntyvä ja jätelain 32 §:n 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettu maa- ja metsätaloudessa syntyvä vaarallinen jäte eriteltynä jätelajeittain.

22 §

Muun kuin asumisessa syntyvän jätteen erilliskeräys

Jätteen haltijan on järjestettävä jokaiselta taajamassa tai asema- tai yleiskaavoitetulla palvelu-, matkailu- tai työpaikka-alueella sijaitsevalta kiinteistöltä yhdyskuntajätteen erilliskeräys vähintään seuraavasti:

- 1) muu biojäte kuin puutarha- tai puistojäte, jos sitä syntyy viikossa vähintään kymmenen kilogrammaa;
- 2) muovi- sekä paperi- ja kartonkipakkausjäte, jos sitä syntyy viikossa vähintään viisi kilogrammaa;
- 3) lasipakkausjäte, jos sitä syntyy viikossa vähintään kaksi kilogrammaa;
- 4) metallipakkausjäte ja muu pienikokoinen metallijäte, jos niitä syntyy viikossa yhteensä vähintään kaksi kilogrammaa;
- 5) muu kuin 2–4 kohdassa tarkoitettu muovi-, paperi-, kartonki-, lasi- ja metallijäte, puutarha- ja puistojäte, tekstiilijäte ja suurikokoiset käytöstä poistetut esineet mahdollisuuksien mukaan.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu erilliskeräys voidaan järjestää yhteisesti samassa kiinteistössä olevien jätteen haltijoiden kesken.

Edellä 2–4 kohdassa tarkoitettu tiettyä materiaalia olevasta jätteestä on tarvittaessa lajiteltava erikseen tasalaatuinen huomattavan suurina määrinä syntyvä jäte, jos näin järjestettävällä erilliskeräyksellä saavutetaan kierrätyksen edistämisen ja muutoin etusijajärjestyksen toimeenpanon kannalta paras lopputulos.

Kunnan hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvän 1 momentissa tarkoitettujen jätteen erilliskeräyksen järjestää jätelain 32 §:n mukaisesti kunta. Mahdollisuudesta poiketa kunnan vastuulla olevan jätteen erilliskeräysvelvollisuudesta säädetään jätelain 91 §:ssä.

Jätteen haltijan on noudatettava edellä tässä pykälässä tarkoitettuja vaatimuksia myös muun kiinteistöllä syntyvän jätteen kuin yhdyskuntajätteen erilliskeräyksessä, jollei kyse ole huomattavan vähäisestä määrästä jätettä.

23 §

Yhdyskuntajätteen erilliskeräystä ja alueellista vastaanottoa koskevat erityiset säännökset

Edellä 18–22 §:n mukaisesti erilliskerätty jäte on toimitettava käsittelyyn, jossa mahdollisimman suuri osa siitä valmistellaan uudelleenkäyttöön tai kierrätetään.

Biojäte voidaan erilliskeräyksen sijaan kompostoida tai muutoin käsitellä sen syntypaikalla edellyttäen, että kompostointi tai muu käsittely toteutetaan jätelain 41 a §:n 1 momentin ja tämän asetuksen 12 §:n mukaisesti.

Pakkausjäte on mahdollisuuksien mukaan kerättävä yhdessä muun samaa materiaalia olevan jätteen kanssa.

24 §

Yhdyskuntajätteen uudelleenkäytön valmistelua ja kierrätystä koskevat tavoitteet

Tavoitteena on, että yhdyskuntajätteestä valmistellaan uudelleenkäyttöön ja kierrätetään valtakunnallisesti kalenterivuosittain vähintään:

- 1) 55 painoprosenttia viimeistään 1 päivästä tammikuuta 2025;
- 2) 60 painoprosenttia viimeistään 1 päivästä tammikuuta 2030;
- 3) 65 painoprosenttia viimeistään 1 päivästä tammikuuta 2035.

25 §

Yhdyskuntajätteen uudelleenkäytön valmistelua ja kierrätystä koskevien tavoitteiden laskenta

Arvioitaessa 24 §:ssä säädettyjen tavoitteiden saavuttamista uudelleenkäyttöön valmistelluksi tai kierrätetyksi yhdyskuntajätteeksi voidaan laskea ainoastaan sellaisen Suomessa syntyneen yhdyskuntajätteen määrä, joka tulee tosiasiallisesti valmistelluksi uudelleenkäyttöön tai kierrätetyksi Suomessa tai toisessa maassa, seuraavasti:

1) uudelleenkäyttöön valmistellun yhdyskuntajätteen paino lasketaan sellaisten tuotteiden tai tuotteiden osien painona, joista on tullut yhdyskuntajätettä ja joille on tehty kaikki tarpeelliset uudelleenkäytön mahdollistavat tarkistus-, puhdistus- tai korjaustoimenpiteet;

2) kierrätetyn yhdyskuntajätteen paino lasketaan sellaisen jätteen painona, joka kierrätysprosessissa tosiasiallisesti valmistellaan uusiksi tuotteiksi, materiaaleiksi tai aineiksi ja josta on tarvittavin esikäsittelytoimin poistettu kierrätykseen soveltumattomat jätemateriaalit;

3) kierrätetyksi yhdyskuntajätteeksi voidaan laskea vain sellainen yhdyskuntajätteeksi luokiteltava biojäte, joka on lajiteltu syntypaikalla ja erilliskerätty jätelain 15 §:n mukaisesti;

4) kierrätetyn yhdyskuntajätteen painoon voidaan sisällyttää yhdyskuntajätteen poltossa syntyvästä jätteestä erotettujen kierrätettyjen metallien paino;

5) Euroopan unionin ulkopuolelle uudelleenkäyttöön valmistelua tai kierrätystä varten viety yhdyskuntajäte voidaan ottaa huomioon uudelleenkäyttöön valmistellun tai kierrätetyn yhdyskuntajätteen painon laskennassa, jos jätteestä saadaan 40 §:n mukaiset tiedot ja jos viejä voi jätelain 117 b §:n mukaisesti osoittaa jätteen siirron asianmukaisuuden.

Uudelleenkäyttöön valmistellun ja kierrätetyn yhdyskuntajätteen määrän laskennassa on lisäksi noudatettava, mitä jätedirektiivin 11 a artiklassa sekä sääntöjen vahvistamisesta jätettä koskevien tietojen laskentaa, todentamista ja toimittamista varten Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/98/EY mukaisesti ja komission täytäntöönpanopäätöksen C(2012) 2384 kumoamisesta annetussa komission täytäntöönpanopäätöksessä (EU) 2019/1004 säädetään.

26 §

Rakennus- ja purkujätteen määrän ja haitallisuuden vähentäminen sekä käsittely

Rakennushankkeeseen ryhtyvän on huolehdittava hankkeen suunnittelusta ja toteuttamisesta siten, että käyttökelpoiset rakennusosat ja –materiaalit otetaan talteen ja käytetään uudelleen ja että hankkeessa syntyy mahdollisimman vähän ja mahdollisimman haitatonta rakennus- ja purkujätettä. Syntyvä rakennus- ja purkujäte on valmistettava uudelleenkäyttöön tai kierrätettävä. Jäte voidaan hyödyntää tai käsitellä muulla tavoin vain, jos se on perusteltua jätelain 8 §:n 2 momentissa säädetyin edellytyksin.

27 §

Rakennus- ja purkujätteen erilliskeräys

Rakennus- ja purkujätteen haltijan on järjestettävä erilliskeräys ainakin seuraaville jätelajeille:

- 1) betoni, tiili, kivennäislaatat ja keramiikka mahdollisuuksien mukaan eriteltyinä jätelajeyksiköiksi;
- 2) asfaltti;
- 3) bitumi ja kattokuva;
- 4) kipsi;
- 5) kyllästämätön puu;
- 6) metalli;
- 7) lasi;
- 8) muovi;
- 9) paperi ja kartonki;
- 10) mineraalivillaaeriste;
- 12) maa- ja kiviaines.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua velvollisuudesta voidaan poiketa, jos rakennuskohteessa tai purkutyömaalla syntyy enintään 2 tonnia muuta rakennus- ja purkujätettä kuin maa- ja kiviainesjätettä tai jos voidaan varmistaa, että yhdessä kerätyt jätteet voidaan myöhemmin erotella ja hyödyntää jätelain 15 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaisesti.

Rakentamisessa ja purkamisessa syntyvä pakkausjäte on toimitettava tuottajan järjestämään vastaanottoon.

Vaarallisen jätteen erillään pitämisestä ja sekoittamiskiellosta säädetään jätelain 17 §:ssä. POP-jätteen erillään pitämisestä ja jätehuollosta säädetään pysyvistä orgaanisista yhdisteistä annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2019/1021, jäljempänä *POP-asetus*.

28 §

Rakennus- ja purkujätteen hyödyntämistä koskeva tavoite

Tavoitteena on, että 26 ja 27 §:ssä tarkoitetuilla toimin hyödynnetään valtakunnallisesti kalenterivuositain muutoin kuin energiana tai polttoaineeksi valmistamisessa vähintään 70 painoprosenttia rakennus- ja purkujätteestä, kallio- tai maaperästä irrotettuja maa- ja kiviaineksia sekä vaarallisia jätteitä lukuun ottamatta.

29 §

Biohajoavan ja muun orgaanisen jätteen hyödyntämistä maantäytössä koskevat erityiset rajoitukset

Yhdyskuntajätettä ja rakennus- ja purkujätettä sekä niiden käsittelyssä syntyvää jätettä saa hyödyntää penkereissä, kaivantojen täyttämässä ja muussa vastaavassa maantäytössä vain, jos jätteessä olevan biohajoavan ja muun orgaanisen aineksen pitoisuus määritettynä orgaanisen hiilen kokonaismääränä tai hehikutushäviönä on enintään 10 prosenttia. Tämä ei koske jätteen polttamisessa syntyvää lento- tai pohjatuhkaa, jos sen liunneen orgaanisen hiilen pitoisuus on alle 800 milligrammaa kilogrammassa määritettynä neste- ja kiinteän aineen suhteessa 10 litraa kilogrammaa kuiva-ainetta kohden jätteen omassa pH:ssa tai pH:ssa 7,5–8, eikä maa- ja kiviainesjätettä.

Biohajoavan ja muun orgaanisen jätteen hyväksymisestä kaatopaikalle säädetään kaatopaikoista annetussa valtioneuvoston asetuksessa.

Orgaanisen hiilen kokonaismäärän, hehikutushäviön ja liunneen orgaanisen hiilen määrittäminen sekä näytteenotto on tehtävä 2 momentissa mainitussa asetuksessa säädetyn mukaisesti.

30 §

Käyttämättömien elintarvikkeiden luovuttaminen uudelleenjakeluun

Elintarvikelain (297/2021) 5 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetun elintarvikealan toimijan on luovutettava käyttämättä jääneet elintarvikkeet uudelleenjakeluun ensisijaisesti ihmisravinnoksi, jos se voidaan tehdä elintarviketurvallisuutta vaarantamatta.

31 §

Öljyjäte

Jätteen haltijan on järjestettävä ominaisuuksiltaan erilaisten öljyjätteiden erilliskeräys, jollei sen järjestäminen ole teknisesti mahdotonta, kun otetaan huomioon jätteen keräyksen hyvät käytännöt.

Öljyjätteen käsittelyssä on asetettava etusijalle jäteöljyn uudistaminen tai muu kierrätys, joka johtaa ympäristön kannalta vähintään yhtä hyvään lopputulokseen kuin uudistaminen.

Öljyjätteen polttamisesta säädetään lisäksi jätteen polttamisesta annetussa valtioneuvoston asetuksessa (151/2013).

32 §

Yhdyskuntajätevesilietteen laadun seuranta

Yhdyskuntajätevesilietteen tuottajan on huolehdittava siitä, että lietteen laatu määritetään liitteen 4 mukaisesti.

33 §

Asbestijäte

Jätteen haltijan on huolehdittava siitä, että toiminnassa syntyvä asbestijäte kerätään ja kuljetetaan viivytyksettä käsittelyyn erillään muusta jätteestä. Asbestijätteen säilyttämisessä ja kuljettamisessa on käytettävä tiiviisti suljettavia kestäviä pakkauksia, joiden merkinnöistä käy ilmi,

että ne sisältävät asbestia. Niitä on rikkoontumisen ehkäisemiseksi käsiteltävä varovasti ja huolellisesti.

Asbestijätteen käsittelystä kaatopaikalla säädetään kaatopaikoista annetussa valtioneuvoston asetuksessa.

5 luku

Kirjanpito- ja tiedonantovelvollisuus jätteistä sekä siirtoasiakirja

34 §

Jätteen tuottajan kirjanpito- ja tiedonantovelvollisuus

Jätelain 118 §:n 1 momentin 1 ja 4 kohdassa tarkoitettua toiminnassa syntyvästä jätteestä ja 2 kohdassa tarkoitettua toiminnassa syntyvästä vaarallisesta jätteestä ja POP-jätteestä on pidettävä aikajärjestyksen mukaista kirjaa. Kirjanpito on laadittava mahdollisuuksien mukaan toimipaikoittain.

Kirjanpidossa on oltava seuraavat tiedot syntyneestä jätteestä liitteen 5 mukaisesti merkittyinä ja eriteltyinä:

- 1) jätteen määrä;
- 2) jätenimike ja kuvaus jätelajista;
- 3) jätteen tyyppi;
- 4) jätteen alkuperä;
- 5) vaarallisesta jätteestä vaaraominaisuudet ja POP-jätteestä tieto sen sisältämistä pysyvistä orgaanisista yhdisteistä;
- 6) toimitettaessa jäte muualle käsiteltäväksi jätteen vastaanottajan ja kuljettajan tunnistetiedot sekä jätteen käsittelytapa.

Jätelain 119 §:n 1 momentissa tarkoitettu ominaisjättemäärä on ilmoitettava jätteiden kokonaismääränä ja toiminnalle tyypillisten jätteiden määränä suhteessa muuttujaan, joka mahdollisimman hyvin kuvaa toiminnan laajuutta. Tällaisia muuttujia ovat toimialasta riippuen henkilötyövuosien määrä, liikevaihto, tuotannon määrä, hoitovuorokaudet, yöpymisten määrä ja liiketilän pinta-ala.

Jätelain 118 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettua ympäristönsuojelulain mukaan luvanvaraisen toiminnan harjoittajan on vuosittain helmikuun loppuun mennessä tai ympäristöluvassa määrättyä ajankohtana toimitettava edellistä kalenterivuotta koskeva yhteenveto 2 ja 3 momentissa tarkoitetuista tiedoista valvontaviranomaiselle. Tiedot on toimitettava valvontaviranomaisen tietojärjestelmään tai valvontaviranomaisen kanssa erikseen sovitulla tavalla.

Jos jäte toimitetaan muualle käsiteltäväksi, jätteen tuottajan on toimitettava 2 momentissa tarkoitettut tiedot jätteen käsittelijälle.

35 §

Elintarvikealan toimijan kirjanpito- ja tiedonantovelvollisuus elintarvikejätteestä

Jätelain 118 a §:ssä tarkoitettua toiminnassa syntyvästä elintarvikejätteestä on pidettävä aikajärjestyksen mukaista kirjaa. Kirjanpidossa on oltava seuraavat tiedot liitteen 5 mukaisesti merkittyinä ja eriteltyinä:

- 1) toiminnassa syntyvän elintarvikejätteen kokonaismäärä;
- 2) pääasialliset jätelajit, joista elintarvikejäte koostuu, sekä mahdollisuuksien mukaan niiden jätenimikkeet;
- 3) mahdollisuuksien mukaan arvio jätteenä käytöstä poistetun syömäkelpoisen elintarvikejätteen määrästä;

4) toimitettaessa jäte muualle käsiteltäväksi jätteen vastaanottajan tunnistetiedot sekä jätteen käsittelytapa.

Ympäristönsuojelulain mukaan luvan- tai ilmoituksenvaraisen elintarvikealan toimijan on vuosittain helmikuun loppuun mennessä toimitettava edellistä kalenterivuotta koskeva yhteenveto 1 momentissa tarkoitetuista tiedoista valvontaviranomaiselle. Tiedot on toimitettava valvontaviranomaisen tietojärjestelmään tai valvontaviranomaisen kanssa erikseen sovitulla tavalla.

36 §

Kirjanpito- ja tiedonantovelvollisuus yhdyskuntajätevesilietteestä

Sen lisäksi, mitä 34 §:ssä säädetään jätteen tuottajan kirjanpito- ja tiedonantovelvollisuudesta, yhdyskuntajätevesilietteen tuottajan on pidettävä aikajärjestyksen mukaista kirjaa seuraavista tiedoista liitteen 5 mukaisesti merkittyinä ja eriteltyinä:

1) lietteen laatu;

2) toimitettaessa liete suoraan maanviljelykäyttöön lietteen esikäsittelytapa taudinaiheuttajien ja kasvintuhoojien vähentämiseksi sekä vastaanottavan maatalouden harjoittajan tunnistetiedot.

Sen lisäksi, mitä 37 §:ssä säädetään jätteen käsittelijän kirjanpito- ja tiedonantovelvollisuudesta, yhdyskuntajätevesilietteen käsittelijän on pidettävä aikajärjestyksen mukaista kirjaa seuraavista tiedoista liitteen 5 mukaisesti merkittyinä ja eriteltyinä:

1) lietteen esikäsittelytapa taudinaiheuttajien ja kasvintuhoojien vähentämiseksi;

2) toimitettaessa käsitelty liete maanviljelykäyttöön lietteen vastaanottavan maatalouden harjoittajan tunnistetiedot.

Maatalouden harjoittajan, joka käyttää 1 tai 2 momentissa tarkoitettua yhdyskuntajätevesilietettä maanviljelyssä, on pidettävä aikajärjestyksen mukaista kirjaa seuraavista tiedoista:

1) paikka, jossa lietettä on käytetty;

2) lietteen toimittaneen yhdyskuntajätevesilietteen tuottajan tai käsittelijän nimi.

Edellä 1–3 momentissa tarkoitettujen toiminnanharjoittajien on toimitettava yhteenveto edellistä kalenterivuotta koskevista mainitussa momentissa tarkoitetuista tiedoista vuosittain helmikuun loppuun mennessä valvontaviranomaiselle tai, jos kyseessä on muu kuin ympäristöluvanvarainen toiminta, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Tiedot on toimitettava valvontaviranomaisen tietojärjestelmään tai viranomaisen kanssa erikseen sovitulla tavalla.

37 §

Jätteen käsittelijän kirjanpito- ja tiedonantovelvollisuus

Jätelain 118 §:n 1 momentin 3 ja 4 kohdassa tarkoitettua toiminnassa käsitellyistä jätteistä on pidettävä aikajärjestyksen mukaista kirjaa. Kirjanpito on mahdollisuuksien mukaan laadittava toimipaikoittain.

Kirjanpidossa on oltava seuraavat tiedot käsitellyistä jätteistä liitteen 5 mukaisesti merkittyinä ja eriteltyinä:

1) jätteen määrä;

2) jätteen nimi ja kuvaus jätelajista;

3) jätteen tyyppi;

4) jätteen alkuperä;

5) vaarallisesta jätteestä vaaraominaisuudet ja POP-jätteestä tieto sen sisältämisestä pysyvistä orgaanisista yhdisteistä;

6) jos jäte tuodaan muualta, jätteen edellisen haltijan ja kuljettajan tunnistetiedot;

7) jätteen käsittelytapa;

8) jätteen valmistelussa uudelleenkäyttöön, kierrätyksessä tai muussa hyödyntämisessä syntyvät tuotteet ja materiaalit sekä kunkin tuotteen tai materiaalin määrä ja käyttötarkoitus;

9) jätteen käsittelyssä syntyvästä jätteestä soveltuvien osien 34 §:n 2 momentin mukaiset tiedot. Sen lisäksi, mitä 2 momentissa säädetään, kirjanpidossa on oltava seuraavat tiedot:

1) jos kysymys on yhdyskuntajätteen kierrätyksestä tai esikäsittelystä ennen sen kierrätystä, tieto siitä, mikä osuus jätteenkäsittelyssä syntyneestä jätteestä on peräisin yhdyskuntajätteestä;

2) jos kysymys on yhdyskuntajätteen poltosta, tieto poltossa syntyvästä pohjatuhkasta ja -kuonasta erotettujen kierrätettyjen metallien määrästä 25 §:n 2 momentissa tarkoitettun komission täytäntöönpanopäätöksen mukaisesti laskettuna.

Jätteen käsittelijän on vuosittain helmikuun loppuun mennessä tai ympäristöluvassa määrätynä ajankohtana toimitettava edellistä kalenterivuotta koskeva yhteenveto 2 ja 3 momentissa tarkoitetuista tiedoista valvontaviranomaiselle. Tiedot on toimitettava valvontaviranomaisen tietojärjestelmään tai valvontaviranomaisen kanssa erikseen sovitulla tavalla.

Kaatopaikan toimintaa koskevassa kirjanpidossa on lisäksi otettava huomioon, mitä kaatopaikoista annetun asetuksen (331/2013) 49 §:ssä säädetään kaatopaikan seurannasta ja tarkkailusta annettavista tiedoista.

38 §

Jäteöljyn käsittelijän kirjanpito- ja tiedonantovelvollisuus

Jäteöljyn käsittelijän kirjanpidossa on oltava edellä 37 §:n 2 momentissa tarkoitettut tiedot lukuun ottamatta momentin 8 kohtaa. Lisäksi kirjanpidossa on oltava seuraavat tiedot käsittelystä jäteöljystä liitteen 5 mukaisesti merkittyinä ja eriteltyinä:

1) jäteöljyn tyyppi;

2) laitoksen omassa energiankulutuksessa hyödynnetyn jäteöljyn määrä;

3) jäteöljyn käsittelyssä syntyneet tuotteet ja kunkin tuotteen määrä ja käyttötarkoitus.

Jäteöljyn käsittelijän on vuosittain helmikuun loppuun mennessä tai ympäristöluvassa määrätynä ajankohtana toimitettava edellistä kalenterivuotta koskeva yhteenveto 1 momentissa tarkoitetuista tiedoista valvontaviranomaiselle. Tiedot on toimitettava valvontaviranomaisen tietojärjestelmään tai valvontaviranomaisen kanssa erikseen sovitulla tavalla.

39 §

Jätteen kuljettajan, välittäjän ja kerääjän kirjanpito- ja tiedonantovelvollisuus

Jätelain 118 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettussa toiminnassa kuljetettuja, välitettyjä tai kerättyjä jätteitä koskevassa kirjanpidossa on oltava seuraavat tiedot liitteen 5 mukaisesti merkittyinä ja eriteltyinä:

1) jätteen määrä;

2) jätenimike ja kuvaus jätelajista;

3) jätteen tyyppi;

4) vaarallisesta jätteestä vaaraominaisuudet ja POP-jätteestä tieto sen sisältämistä pysyvistä orgaanisista yhdisteistä;

5) jätteen luovuttaneen kiinteistön haltijan tai muun jätteen haltijan tunnistetiedot;

6) jätteen kuljetuksen tai jätteen vastaanoton ja luovutuksen päivämäärät;

7) jätteen vastaanottajan tunnistetiedot.

Jätteen kuljettajan, joka kuljettaa liitteessä 3 säädetyn jäteluettelon nimikeryhmään 15 tai 20 kuuluvaa yhdyskuntajätettä tai saostus- ja umpisäiliölietettä alkuperäiseltä jätteen tuottajalta käsittelyyn, on annettava jätteen vastaanottajalle tieto tälle luovuttamansa yhdyskuntajätteen ja

saostus- ja umpisäiliölietteen määrästä eriteltyä asumisessa, kunnan hallinto- ja palvelutoiminnassa sekä muussa hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyneeseen jätteeseen.

40 §

Jätettä toiseen maahan siirtävän toimijan kirjanpito- ja tiedonantovelvollisuus

Jätelain 117 c §:ssä tarkoitetun toimijan on pidettävä kirjaa toiseen maahan hyödynnettäväksi siirretystä yhdyskuntajätteestä, jäteöljystä sekä rakennus- ja purkujätteestä. Kirjanpitoon on sisällytettävä tarpeelliset tiedot 2 momentissa tarkoitetun tiivistelmän toimittamiseksi.

Tiivistelmä edellistä kalenterivuotta koskevista kirjanpitolietoista on toimitettava vuosittain helmikuun loppuun mennessä Suomen ympäristökeskukselle. Tiivistelmään on sisällytettävä seuraavat tiedot liitteen 5 mukaisesti merkittyinä ja eriteltyinä:

- 1) toiseen maahan viedyn jätteen määrä;
- 2) jätenimike ja kuvaus jätelajista;
- 3) jätteen tyyppi;
- 4) jätteen alkuperä;
- 5) jätteen haltijan, jätettä toiseen maahan siirtävän ja toisessa maassa jätettä hyödyntävän toimijan tunnistetiedot;
- 6) kohdema.

Sen lisäksi mitä 2 momentissa säädetään, tiivistelmässä on oltava seuraavat tiedot liitteen 5 mukaisesti merkittyinä ja eriteltyinä:

- 1) jäteöljystä jäteöljyn tyyppi;
- 2) yhdyskuntajätteestä uudelleenkäyttöön valmistellun ja kierrätetyn jätteen määrä 25 §:n mukaisesti laskettuna, jätteen käsittelytapa ja 2 momentin mukaiset tiedot käsittelytoiminnassa syntyvästä jätteestä, joka sijoitetaan kaatopaikalle tai loppukäsitellään polttamalla;
- 3) rakennus- ja purkujätteestä uudelleenkäyttöön valmistellun, kierrätetyn, maantäytössä hyödynnetyn ja muutoin materiaalina hyödynnetyn jätteen määrä ja jätteen käsittelytapa.

Mitä edellä tässä pykälässä säädetään, ei koske kirjanpitoa sellaisesta toiseen maahan siirretystä yhdyskuntajätteestä tai rakennus- ja purkujätteestä, jonka jätehuollon järjestäminen kuuluu jätelain 46 §:n mukaisesti tuottajan vastuulle.

41 §

Siirtoasiakirjan merkittävät tiedot

Jätelain 121 §:ssä tarkoitetussa siirtoasiakirjassa on oltava seuraavat tiedot liitteen 5 mukaisesti merkittyinä ja eriteltyinä:

- 1) jätteen tuottajan tai muun jätteen haltijan, kuljettajan ja vastaanottajan tunnistetiedot;
- 2) jätteen siirron ajankohta sekä alkamis- ja päättymispaikka;
- 3) jätenimike sekä kuvaus jätelajista;
- 4) jätteen määrä;
- 5) jätteen tyyppi;
- 6) jätteen alkuperä;
- 7) ajoneuvon rekisteritunnus;
- 8) jätteen käsittelytapa toimituspaikassa;
- 9) jätteen haltijan vahvistus annettujen tietojen oikeellisuudesta;
- 10) jätteen kuljettajan vahvistus jätteen kuljetettavaksi ottamisesta;
- 11) jätteen siirron päätyttyä jätteen vastaanottajan vahvistus jätteen vastaanotosta, mukaan lukien tiedot vastaanotetun jätteen määrästä.

Sen lisäksi mitä 1 momentissa säädetään, siirtoasiakirjassa on oltava seuraavat tiedot liitteen 5 mukaisesti merkittyinä ja eriteltyinä:

- 1) vaarallisesta jätteestä jätteen koostumus, olomuoto ja vaaraominaisuudet sekä jätteen pakkaus- ja kuljetustapa;
- 2) POP-jätteestä jätteen sisältämät pysyvät orgaaniset yhdisteet sekä jätteen pakkaus- ja kuljetustapa;
- 3) jäteöljystä jäteöljyn tyyppi.

42 §

Jätteen käsittelyn seuranta- ja tarkkailusuunnitelma

Jätelain 120 §:n 2 momentissa tarkoitettuun jätteen käsittelyn seuranta- ja tarkkailusuunnitelmaan on sisällytettävä seuraavat tiedot:

- 1) käsiteltäviksi hyväksyttävät jätteet;
- 2) toimet vastaanotettavien jätteiden laadun tarkastamiseksi;
- 3) toimet POP-jätteen tunnistamiseksi;
- 4) käsittelyprosessin kuvaus mukaan lukien selvitys käsittelyyn liittyvistä mahdollisista häiriö-, vaara- ja poikkeuksellisista tilanteista sekä tarkkailun kannalta keskeisistä käsittelyvaiheista;
- 5) toimet päästöjen ja käsittelyssä syntyvien jätteiden tarkkailun järjestämiseksi;
- 6) toiminta häiriö-, vaara- ja poikkeuksellisissa tilanteissa mukaan lukien korjaavat toimet;
- 7) toimet käsittelyssä syntyvien jätteiden laadun selvittämiseksi;
- 8) käsittelyssä syntyvien jätteiden käsittelymenetelmät ja -paikat;
- 9) käsittelystä vastuussa olevat henkilöt ja toimet heidän perehdyttämisekseen;
- 10) muut vastaavat seurannan ja tarkkailun järjestämiseksi tarpeelliset seikat.

43 §

Kunnan jätehuoltoviranomaiselle ilmoitettavat tiedot kiinteistöittäisestä jätteenkuljetuksesta

Jätteen kuljettajan on jätelain 39 §:n 2 momentin mukaisesti annettava kunnan jätehuoltoviranomaiselle kustakin kiinteistöstä, jolta tämä on noutanut jätettä seurantajakson aikana, vähintään seuraavat tiedot:

- 1) kiinteistön haltijan nimi ja yhteystiedot sekä kiinteistön osoite ja mahdollisuuksien mukaan kiinteistö- tai rakennustunnus;
- 2) järjestämäänsä kuljetukseen kuuluvien jätteiden koko ja määrä jätelajeittain;
- 3) jätteiden tyhjennyspäivämäärät taikka tyhjennyskertojen lukumäärä ja tyhjennysväli jätelajeittain.

Jätelain 39 §:n 2 momentissa tarkoitettussa tiivistelmässä on oltava vähintään seuraavat tiedot:

- 1) kunnan alueella sijaitsevilta kiinteistöiltä kerätyn jätteen määrä jätelajeittain;
- 2) jätteen vastaanottajien nimet ja yhteystiedot sekä niille toimitetun jätteen määrä jätelajeittain.

44 §

Kunnan jätehuoltoviranomaiselle annettavat tiedot biojätteen pienimuotoisesta käsittelystä kiinteistöllä

Jätteen haltijan on annettava jätelain 41 a §:ssä tarkoitettusta pienimuotoisesta biojätteen käsittelystä kiinteistöllä kunnan jätehuoltoviranomaiselle vähintään seuraavat tiedot:

- 1) kiinteistön haltijan nimi ja yhteystiedot sekä kiinteistön osoite ja mahdollisuuksien mukaan kiinteistö- tai rakennustunnus;
- 2) jätteen käsittelystä vastaavan henkilön nimi ja yhteystiedot;

3) yleispiirteinen kuvaus jätteen käsittelyn kannalta olennaisista 12 §:ssä tarkoitetun käsittelylaitteiston ominaisuuksista;

4) käsittelylaitteiston kapasiteetti ja vuotuinen käyttöaika sekä tieto siitä, kuinka monen henkilön tuottamaa biojätettä kiinteistöllä käsitellään.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuja tietoja ei kuitenkaan tarvitse antaa pelkän puutarhajätteen pienimuotoisesta käsittelystä kiinteistöllä.

Edellä 1 momentissa tarkoitetut tiedot on annettava kunnan jätehuoltoviranomaiselle kahden kuukauden kuluessa toiminnan aloittamisesta. Jätteen käsittelyn lopettamisesta on ilmoitettava kunnan jätehuoltoviranomaiselle kahden kuukauden kuluessa toiminnan lopettamisesta. Tiedot on päivitettävä vähintään viiden vuoden välein.

45 §

Seurantatietojen kokoaminen ja toimittaminen komissiolle

Suomen ympäristökeskuksen on jätedirektiivin täytäntöönpanoa koskevien toimenpiteiden seuraamiseksi ja arvioimiseksi koottava yhteistyössä Tilastokeskuksen kanssa direktiivin edellyttämät seurantatiedot ja huolehdittava vuosittain tietojen toimittamisesta Euroopan komissiolle direktiivin 37 artiklan mukaisesti. Suomen ympäristökeskuksen on lisäksi koottava ympäristön, erityisesti maaperän, suojelusta käytettäessä puhdistamolietettä maanviljelyssä annetun neuvoston direktiivin (86/278/ETY) 10 artiklassa tarkoitetut tiedot lietteistä ja niiden käytöstä sekä toimitettava tiedot Euroopan komissiolle direktiivin 17 artiklan mukaisesti.

Edellä 1 momentista poiketen Luonnonvarakeskuksen on koottava tiedot jätedirektiivin 9 artiklan 5 kohdassa tarkoitetun elintarvikejätteen syntymisen ehkäisemisestä sekä jätteenä käytöstä poistetun syömäkelpoisen elintarvikkeen ja muun ruokahävikin määrästä, käytöstä ja käsittelystä sekä toimitettava tiedot Euroopan komissiolle jätedirektiivin 9 artiklan 5 kohdan ja 37 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

6 luku

Hyväksymis- ja ilmoitusmenettelyt

46 §

Hakemus toiminnan hyväksymiseksi jätehuoltorekisteriin

Jätelain 94 §:n 1 momentissa tarkoitetussa hakemuksessa toiminnan hyväksymiseksi jätehuoltorekisteriin on oltava:

- 1) toiminnanharjoittajan nimi, yhteystiedot, yritys- ja yhteisötunnus ja kotipaikka;
- 2) yhteyshenkilön nimi ja yhteystiedot;
- 3) jäljennös kaupparekisteriotteesta, jos toiminta edellyttää merkintää kaupparekisteriin;
- 4) tiedot liikenneluvasta, jos toiminta edellyttää liikennelupaa;
- 5) selvitys kuljetusvälineistä;
- 6) selvitys kuljetettavien tai käsiteltäväksi välitettävien jätteiden lajista ja laadusta sekä arvio vuosittain kuljetettavasta tai välitettävästä määrästä jätelajeittain;
- 7) selvitys pääasiallisesta toimialueesta ja muista toimialueista;
- 8) selvitys toiminnanharjoittajan ammattitaidosta;
- 9) selvitys jätelain 95 §:n mukaisesti asetettavasta vakuudesta.

47 §

Jätehuoltorekisteriin hyväksymistä koskevan päätöksen sisältö

Jätelain 96 §:ssä tarkoitettussa jätehuoltorekisteriin hyväksymistä koskevassa päätöksessä on oltava vähintään seuraavat tiedot:

- 1) toiminnanharjoittajan nimi, yhteystiedot, yritys- ja yhteisötunnus ja kotipaikka;
- 2) yhteyshenkilön nimi ja yhteystiedot;
- 3) hakemuksessa annetut olennaiset tiedot;
- 4) päätös jätehuoltorekisteriin hyväksymisestä tai siitä, ettei toimintaa hyväksytä jätehuoltorekisteriin;
- 5) annetut määräykset;
- 6) päätöksen perustelut ja sovelletut säännökset.

48 §

Jätehuoltorekisteriotteeseen sisällytettävät tiedot

Jätelain 98 §:ssä tarkoitettussa otteessa jätehuoltorekisteristä on oltava vähintään seuraavat tiedot:

- 1) toiminnanharjoittajan nimi, yhteystiedot, yritys- ja yhteisötunnus ja kotipaikka;
- 2) yhteyshenkilön nimi ja yhteystiedot;
- 3) hyväksymistä koskevan päätöksen päivämäärä ja tunnistetiedot;
- 4) päätöksen tehnyt viranomainen ja sen yhteystiedot;
- 5) toiminta-alue, kuljetusvälineet ja jätteet, joita hyväksyntä koskee;
- 6) päätökseen liitetyt määräykset;
- 7) päivämäärä, johon mennessä ote on tarkistettava.

49 §

Ilmoitus keräystoiminnasta jätehuoltorekisteriin

Jätelain 100 §:ssä tarkoitettussa ilmoituksessa jätteen ammattimaisen keräyksen merkitsemiseksi jätehuoltorekisteriin on oltava:

- 1) toiminnanharjoittajan nimi, yhteystiedot ja yritys- ja yhteisötunnus;
- 2) yhteyshenkilön nimi ja yhteystiedot;
- 3) selvitys kerättävien jätteiden lajista ja laadusta sekä arvio vuosittain kerättävästä määrästä jätelajeittain;
- 4) muusta kuin jatkuvaluonteisesta keräyksestä toiminnan arvioitu kesto aika;
- 5) jätteen vastaanotto paikan osoite tai muu vastaava tieto vastaanotto paikan sijainnista;
- 6) selvitys vastaanotto paikassa käytettävistä jätteastioista;
- 7) selvitys jätteen keräyksen järjestämisestä 10 §:n mukaisesti ja tiedot muista toimista keräyksestä ja vastaanotto paikasta terveydelle ja ympäristölle aiheutuvan vaaran tai haitan ehkäisemiseksi.
- 8) selvitys jätteen kuljettamisesta käsiteltäväksi sekä suunnitellusta jätteiden käsittelytavasta ja -paikasta.

Samaan ilmoitukseen voidaan sisällyttää tiedot kaikista toiminnanharjoittajan järjestämään keräykseen kuuluvista kunnassa sijaitsevista jätteen vastaanotto paikoista.

Toiminnanharjoittajan on ilmoitettava viipymättä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle, jos 1 momentissa tarkoitettut tiedot muuttuvat olennaisesti tai jos toiminta lopetetaan.

50 §

Jätteen hyödyntämislaitoksen ennakkohyväksyntää koskevan hakemuksen sisältö

Jätelain 114 §:ssä tarkoitettussa jätteen hyödyntämislaitoksen ennakkohyväksyntää koskevassa hakemuksessa on oltava seuraavat tiedot:

- 1) toiminnanharjoittajan nimi, yritys- ja yhteisötunnus, yhteystiedot ja -henkilö sekä laitoksen nimi ja käyntiosoite;
- 2) jäljennös kaupparekisteriotteesta, jos toiminta edellyttää merkintää kaupparekisteriin;
- 3) tiedot voimassa olevasta ympäristöluvasta sekä jätelain 114 §:n 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettua ympäristöasioiden hallintajärjestelmästä;
- 4) kuvaus jätteistä, joille ennakkohyväksyntää haetaan mukaan lukien jätteen olomuoto, epäpuhtaudet ja ominaisuuksien vaihtelut;
- 5) jäteluettelon mukainen jätteen nimike ja jätteiden siirrosta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1013/2006 liitteiden IV ja IVa mukainen jäteluokitus;
- 6) kuvaus käytettävästä hyödyntämismenelmästä mukaan lukien hyödyntämistoimen luokitus liitteen 1 mukaisesti;
- 7) laitoksessa vuosittain hyödynnettävien jätteiden kokonaismäärä ja määrät jätelajeittain sekä arvio ennakkohyväksynnän perusteella maahan tuotavan jätteen osuudesta;
- 8) ajanjakso, jolle ennakkohyväksyntää haetaan;
- 9) jätteen laadunvarmistus, kirjanpito jätteestä ja toimet, jos jätettä ei oteta vastaan väärän koostumuksen tai muun syyn takia, sekä muut jätteen vastaanottojärjestelyt;
- 10) selvitys aiemmissa jätteen siirroissa, joissa toiminnanharjoittaja on ollut osallisena, esiintyneistä mahdollisista ongelmista ja siitä, kuinka ne on ratkaistu.

7 luku

Erinäiset säännökset

51 §

Valtakunnallisen jätesuunnitelman sisältö

Jätelain 87 §:ssä tarkoitettussa valtakunnallisessa jätesuunnitelmassa on oltava seuraavat jätehuoltoa koskevat tiedot, jotka on tarvittaessa esitettävä alueittain eriteltyinä:

- 1) johtopäätökset voimassa olevan valtakunnallisen jätesuunnitelman toteutumisen ja vaikutavuuden arvioinnista;
- 2) maassa syntyneen, maahan tuodun ja maasta viedyn jätteen määrä, laji ja alkuperä sekä arvio niiden kehityksestä tulevaisuudessa;
- 3) kuvaus jätteen keräysjärjestelmistä, mukaan lukien erilliskeräyksen maantieteellinen kattavuus jätelajeittain ja arvio jätelain 15 §:n 2 momentissa säädettyjen erilliskeräysvelvollisuutta koskevien poikkeusten soveltamisesta;
- 4) tärkeimmät toiminnassa olevat jätteen hyödyntämis- ja loppukäsittelylaitokset, mukaan lukien mahdolliset öljyjätettä, vaarallisia jätteitä, merkittäviä määriä kriittisiä raaka-aineita sisältäviä jätteitä tai Euroopan unionin lainsäädännössä säänneltyjä jätteitä koskevat erityisjärjestelyt, sekä tuotteiden uudelleenkäyttöä järjestävät laitokset ja yhteisöt;
- 5) arvio tarvittavista toimista 3 kohdassa tarkoitettujen jätteen keräysjärjestelmien toimivuuden ja tehokkuuden parantamiseksi sekä uusien keräysjärjestelmien tarpeesta;
- 6) arvio 4 kohdassa tarkoitettujen jätteen käsittelylaitosten uudistamistarpeesta sekä uusien käsittelylaitosten tarpeesta, mukaan lukien niissä käsiteltävien jätteiden määrä ja tarvittavat investointi- ja muut kustannukset, sekä kuvaus laitosten sijoittamisperiaatteista;
- 7) toimet, joilla ehkäistään hyödyntämiskelpoisen jätteen sijoittamista kaatopaikalle;

8) jätehuollon kehittämistä koskevat tavoitteet, joihin on mahdollisuuksien mukaan sisällytettävä jätteen kierrätystä ja muuta hyödyntämistä koskevat määrälliset tavoitteet;

9) erityisiä jätehuolto-ongelmia aiheuttavat jätteet ja toimet ongelmien ehkäisemiseksi;

10) toimet kaiken tyyppisen roskaantumisen ehkäisemiseksi ja roskaantuneiden alueiden siivoamiseksi;

11) muut suunnitellut toimet tunnistettujen ongelmien ratkaisemiseksi, mukaan lukien toimet tarvittavan valistuksen ja tiedotuksen järjestämisestä;

12) arvio taloudellisten ja muiden ohjauskeinojen käytön hyödyllisyydestä ja soveltuvuudesta ottaen huomioon tarve huolehtia sisämarkkinoiden häiriöttömästä toiminnasta;

13) arvio suunnitelmassa esitettyjen toimien vaikuttavuudesta suunnitelmassa asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi sekä jätelain tarkoituksen toteuttamiseksi ja säännösten täytäntöönpanon edistämiseksi;

14) suunnitelman seuraamiseksi ja arvioimiseksi tarvittavat laatua tai määrää kuvaavat indikaattorit ja tavoitteet, mukaan lukien syntyneen jätteen määrää ja sen käsittelyä sekä loppukäsittelyä tai energiana hyödynnettyä yhdyskuntajätettä koskevat indikaattorit ja tavoitteet.

Jätteen määrän ja haitallisuuden vähentämistä koskevassa valtakunnallisen jättesuunnitelman osassa on oltava seuraavat tiedot:

1) kuvaus syntyneen jätteen määrän ja haitallisuuden kehityksestä vähintään viimeisen kymmenen vuoden ajalta sekä arvio kehityksestä tulevaisuudessa;

2) kuvaus nykyisistä toimista jätteen määrän ja haitallisuuden vähentämiseksi ja arvio niiden vaikuttavuudesta;

3) jätteen määrän ja haitallisuuden vähentämistä koskevat tavoitteet;

4) suunnitellut toimet jätteen määrän ja haitallisuuden vähentämisen edistämiseksi ottaen huomioon jätelain 9 §:ssä säädetty tuotteita koskevat huolehtimisvelvollisuudet ja kiellot sekä jätteistä ja tiettyjen direktiivien kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/98/EY 9 artiklan 1 kohdassa säädetty velvoitteet ja liitteissä IV ja IV a esitetyt esimerkkitoimet sekä arvio toimien hyödyllisyydestä jätteen määrän ja haitallisuuden vähentämistä koskevien tavoitteiden toteuttamiseksi;

5) suunnitellut toimet tiettyjen muovituotteiden ympäristövaikutusten vähentämisestä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2019/904 4 artiklassa tarkoitettujen kertakäyttöisten muovituotteiden kulutuksen vähentämiseksi;

6) erityinen suunnitelma elintarvikejätteen määrän vähentämiseksi;

7) laadulliset ja määrälliset indikaattorit jätteen määrän ja haitallisuuden vähentämistä koskevien toimien edistymisen seuraamiseksi.

Valtakunnalliseen jättesuunnitelmaan on sisällytettävä pakkauksia ja pakkausjätteitä koskeva osa, jossa selvitetään, miten jätelain nojalla säädettyihin pakkausten määrän vähentämistä, uudelleenkäyttöä ja pakkausjätteen kierrätystä ja muuta hyödyntämistä koskeviin tavoitteisiin päästään.

52 §

Jätteen kuljetusten ja muiden siirtojen tarkastukset

Toimivaltaisen valvontaviranomaisen on tarkastaessaan jätelain 124 §:n 1 momentin 3–5 kohdassa tarkoitettuja laitoksia ja yrityksiä, joiden toiminnassa harjoitetaan jätteen ammattimaista kuljettamista tai keräystä, toimitaan jätteen välittäjänä tai toteutetaan jätteen kansainvälisiä siirtoja, käsiteltävä ja tarkasteltava tietoja ja seikkoja, jotka koskevat siirrettävän jätteen alkuperää, laatua, määrää, toimituspaikkaa ja vastaanottajaa.

53 §

Jätteiden ja sivuvirtojen tietopalustassa julkaistavaan tarjouspyyntöön ja kunnan toissijaista jätehuoltopalvelua koskevaan pyyntöön sisällytettävät tiedot

Jätelain 33 §:n 2 momentissa tarkoitettussa jätteiden ja sivuvirtojen tietopalustassa julkaistavassa tarjouspyynnössä on oltava:

1) jätteen haltijan taikka jätelain 33 §:n 1 momentissa tarkoitettujen jätteen kuljettajan tai muun toimijan nimi ja yhteystiedot;

2) jätteen laji, ominaisuudet ja määrä;

3) jätteen sijainti mahdollisuuksien mukaan kunnan tarkkuudella;

4) haettava jätehuoltopalvelu ja sen kesto;

5) määräaika tarjousten tekemiselle.

Jätelain 33 §:n 2 momentissa tarkoitettua kunnan toissijaista jätehuoltopalvelua koskevassa pyynnössä on 1 momentin 1–4 kohdassa tarkoitettujen tietojen lisäksi oltava tieto muun palveluntarjoajan puutteen todentamisesta jätteiden ja sivuvirtojen tietopalustassa tai, jos palvelun pyytäjänä on hankintayksikkö, internet-osoitteessa www.hankintailmoitukset.fi.

54 §

Olennaiset tiedot kunnan toissijaisesta jätehuoltopalvelusta tehdystä sopimuksesta

Jätteiden ja sivuvirtojen tietopalustaan toimitettavia jätelain 33 §:n 3 momentissa tarkoitettuja olennaisia tietoja kunnan toissijaisesta jätehuoltopalvelusta tehdystä sopimuksesta ovat:

1) sopimuspuolten nimet ja yhteystiedot sekä yritys- ja yhteisötunnukset;

2) jätteen laji, ominaisuudet ja määrä;

3) jätteen sijainti mahdollisuuksien mukaan kunnan tarkkuudella;

4) jätehuoltopalvelun luonne ja kesto;

5) palvelun hinta.

8 luku

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

55 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tällä asetuksella kumotaan jätteistä annettu valtioneuvoston asetus (179/2012) lukuun ottamatta sen 14 §:n 3 momenttia, joka kumotaan 1 päivänä tammikuuta 2025.

Jos muualla lainsäädännössä viitataan tämän asetuksen voimaan tullessa voimassa olleeseen jätteistä annettuun valtioneuvoston asetukseen, sovelletaan sen sijasta tätä asetusta.

56 §

Eräitä velvoitteita koskevat siirtymäajat

Kunnan on järjestettävä 18 §:n 1 momentissa tarkoitettu asumisessa syntyvän biojätteen erilliskeräys viimeistään 1 päivästä heinäkuuta 2022 ja 18 §:n 2 momentissa tarkoitettu erilliskeräys viimeistään 1 päivästä heinäkuuta 2024.

Kunnan on järjestettävä 19 §:n 1 momentissa tarkoitettu asumisessa syntyvän pakkausjätteen erilliskeräys yhteistoiminnassa pakkausten tuottajayhteisön kanssa sekä 20 §:ssä tarkoitettu muun asumisessa syntyvän jätteen erilliskeräys viimeistään 1 päivästä heinäkuuta 2023.

Kunnan on järjestettävä 21 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettun tekstiilijätteen alueellinen vastaanotto viimeistään 1 päivästä tammikuuta 2023.

Jätteen haltijan on järjestettävä 22 §:n 1 momentissa tarkoitettu jätteen erilliskeräys viimeistään 1 päivästä heinäkuuta 2022.

Rakennus- ja purkujätteen haltijan on järjestettävä 27 §:n 1 momentissa tarkoitettu rakennus- ja purkujätteen erilliskeräys viimeistään 1 päivästä heinäkuuta 2022.

Edellä 34–40 §:ssä tarkoitettuja kirjanpitovelvoitteita sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2022 ja mainituissa pykälissä tarkoitettuja tiedonantovelvoitteita 1 päivästä tammikuuta 2023. Siirtoasiakirjoihin tulee merkitä 41 §:n mukaiset tiedot viimeistään 1 päivästä tammikuuta 2022.

Edellä 5 ja 6 momentissa mainittuihin ajankohtiin asti sovelletaan tämän asetuksen voimaan tullessa voimassa olleen jätteistä annetun valtioneuvoston asetuksen vastaavia säännöksiä rakennus- ja purkujätteen erilliskeräyksestä, kirjanpito- ja tiedonantovelvoitteista sekä siirtoasiakirjaan merkittävistä tiedoista.

Helsingissä päivänä kuuta 20

...ministeri Etunimi Sukunimi

Nimike Etunimi Sukunimi

HYÖDYNTÄMISTOIMET

- R 1 Käyttö pääasiassa polttoaineena tai muutoin energian tuottamiseksi ¹⁾
- R 1.1 Käyttö polttoaineena jätteenpolttolaitoksissa ¹⁾
- R 1.2 Käyttö polttoaineena jätteen rinnakkaispolttolaitoksissa kuten voima- tai lämpökattilalaitoksessa tai prosessiuunissa
- R 2 Liuottimien talteenotto tai uudistaminen
- R 3 Sellaisten orgaanisten aineiden kierrätys tai talteenotto, joita ei käytetä liuottimina, mukaan lukien kompostointi ja muut biologiset muuntamismenetelmät
- R 3.1 Orgaanisen jätteen valmistelu uudelleenkäyttöön
- R 3.2 Orgaanisen jätteen aerobinen käsittely, jossa syntyvä tuotos käytetään kierrätettynä tuotteena, materiaalina tai aineena lannoitukseen tai maanparannukseen
- R 3.3 Orgaanisen jätteen anaerobinen käsittely, jossa syntyvä tuotos käytetään kierrätettynä tuotteena, materiaalina tai aineena lannoitukseen tai maanparannukseen
- R 3.4 Orgaanisen jätteen kaasuttaminen, ml. pyrolyysi, kun syntyviä ainesosia käytetään kemikaaleina
- R 3.5 Orgaanisen jätteen muu kierrätys (lukuun ottamatta R 3.2–R 3.4)
- R 3.6 Orgaanisen jätteen käyttö maantäyttöön
- R 3.7 Orgaanisen jätteen muu hyödyntäminen materiaalina (lukuun ottamatta R 3.1–3.6)
- R 4 Metallien ja metalliyhdisteiden kierrätys tai talteenotto
- R 4.1 Metallipitoisen jätteen valmistelu uudelleenkäyttöön
- R 4.2 Metallien ja metalliyhdisteiden kierrätys
- R 4.3 Metallien ja metalliyhdisteiden muu hyödyntäminen
- R 5 Muiden epäorgaanisten aineiden kierrätys tai talteenotto
- R 5.1 Epäorgaanisen jätteen valmistelu uudelleenkäyttöön
- R 5.2 Epäorgaanisen jätteen (esimerkiksi epäorgaanisten rakennusmateriaalien) kierrätys
- R 5.3 Epäorgaanisen jätteen hyödyntäminen maantäytössä
- R 5.4 Maan puhdistus, joka johtaa maa-aineksen hyödyntämiseen

- R 5.5 Epäorgaanisen jätteen muu hyödyntäminen materiaalina (lukuun ottamatta R 5.3 ja R 5.4).
- R 6 Happojen tai emästen uudistaminen
- R 7 Päästöjen torjuntaan käytettyjen aineiden hyödyntäminen
- R 8 Katalyyttien ainesosien hyödyntäminen
- R 9 Öljyn uudelleenjalostaminen tai muu uudelleenkäyttö
- R 9.1 Jäteöljyn uudistaminen perusöljyksi
- R 9.2 Jäteöljyn muu kierrätys (lukuun ottamatta R 9.1)
- R 10 Maaperän käsitteleminen siten, että siitä on hyötyä maataloudelle tai että sillä on ekologisesti hyödyllinen vaikutus
- R 11 Toimissa R 1–R 10 syntyneiden jätteiden käyttö
- R 12 Jätteiden vaihtaminen jonkin toimista R 1–R 11 soveltamiseksi jätteeseen ²⁾
- R12.1 Jäteperäisen polttoaineen valmistus ennen sen toimittamista hyödynnettäväksi energiana (R01)
- R12.2 Jätteiden siirtokuormaus ja esikäsittely kuten varastointi, lajittelu, yhdistäminen, paloittelu, murskaus ja paalaus, ennen jätteen varsinaista hyödyntämistä (lukuun ottamatta R 12.1)
- R 13 Jätteen varastointi ennen sen toimittamista johonkin toimista R 1–R 12, lukuun ottamatta väliaikaista varastointia jätteen syntypaikalla ennen poiskuljetusta ³⁾

¹⁾ Tätä kohtaa sovelletaan kiinteiden yhdyskuntajätteiden prosessointiin tarkoitettuihin jätteenpolttolaitoksiin ainoastaan, jos niiden energiatehokkuus on yhtä suuri tai suurempi kuin 0,65. Energiatehokkuuden laskennassa käytetään seuraavaa kaavaa:
 Energiatehokkuus = $(E_p - (E_f + E_i)) / (0,97 \times (E_w + E_f))$ jossa:
 – E_p on lämpönä tai sähköä tuotetun energian määrä vuodessa. E_p lasketaan kertomalla sähköä tuotettu energia 2,6:lla ja kaupalliseen käyttöön tuotettu lämpö 1,1:llä (GJ/vuosi).
 – E_f on se energiamäärä vuodessa, joka on saatu höyryn tuotannossa käytettävistä polttoaineista (GJ/vuosi).
 – E_w on käsiteltyyn jätteeseen sisältyvä energiamäärä vuodessa; se on laskettu käyttäen jätteen nettolämpöarvoa (GJ/vuosi).
 – E_i on muualta toimitetun energian määrä, E_w :tä ja E_f :ää (GJ/vuosi) lukuun ottamatta.
 – 0,97 on tekijä, joka vastaa pohjatuhkan ja säteilyn aiheuttamaa energiahävikkiä.
 Kaavaa sovelletaan jätteenpolton parhaan käytettävissä olevan tekniikan viiteasiakirjan mukaisesti.

²⁾ Jollei muuta sopivaa R-koodia ole, tähän voi sisältyä alustavia toimia ennen jätteen hyödyntämistä, esikäsittely mukaan lukien, esimerkiksi purkaminen, lajittelu, murskaaminen, paalaus, pelletointi, kuivaus, paloittelu, kunnostus, uudelleenpakkaaminen, erottelu, yhdistäminen tai sekoittaminen ennen jonkin toimista R 1–R 11 soveltamista jätteeseen.

³⁾ Väliaikaisella varastoinnilla tarkoitetaan jätelain 6 §:n 1 momentin 17 kohdassa tarkoitettua tilapäistä varastointia.

LOPPUKÄSITTELYTOIMET

- D 1 Sijoittaminen maahan tai maan päälle, kuten kaatopaikalle
- D 1.1 Jätteen sijoittaminen pysyvän jätteen tai vaarattoman jätteen kaatopaikalle
- D 1.2 Jätteen sijoittaminen muulle kuin A-luokan kaivannaisjätealueelle (lukuun ottamatta toimia D 4 ja D 5)
- D 2 Maaperäkäsittely, kuten nestemäisen tai lietemäisen jätteen biologinen hajottaminen maaperässä
- D 3 Syväinjektointi, kuten pumpattavien jätteiden injektointi kaivoihin, suolakupuihin tai luontaisesti esiintyviin muodostumiin
- D 4 Allastaminen, kuten nestemäisen tai lietemäisen jätteen sijoittaminen kaivantoihin, lammikoihin tai patoaltaisiin
- D 4.1 Kaivannaisjätteen sijoittaminen A-luokan kaivannaisjätealueiksi luokiteltuihin patoaltaisiin tai rikastushiekan läjitysalueille
- D 4.2 Kaivannaisjätteen sijoittaminen muihin kuin A-luokan kaivannaisjätealueiksi luokiteltuihin patoaltaisiin tai rikastushiekan läjitysalueille
- D 4.3 Muun jätteen kuin kaivannaisjätteen sijoittaminen kaivantoihin, lammikoihin tai patoaltaisiin
- D 5 Erityisesti suunniteltu kaatopaikka, kuten sijoittaminen vuorattuihin erillisiin osastoihin, jotka on katettu ja eristetty toisistaan ja ympäristöstä
- D 5.1 Jätteen sijoittaminen vaarallisen jätteen kaatopaikalle tai muuhun erilliseen ympäristöstä eristettyyn paikkaan
- D 5.2 Jätteen sijoittaminen A-luokan kaivannaisjätealueelle (lukuun ottamatta D 4.1)
- D 6 Päästäminen vesistöön, lukuun ottamatta meriä
- D 7 Päästäminen mereen, mukaan lukien sijoittaminen merenpohjaan
- D 8 Biologinen käsittely, jota ei mainita muualla tässä liitteessä ja jossa syntyy yhdisteitä tai seoksia, jotka loppukäsitellään jollakin toimista D 1–D 12
- D 9 Fysikaalis-kemiallinen käsittely, jota ei mainita muualla tässä liitteessä ja jossa syntyy yhdisteitä tai seoksia, jotka loppukäsitellään jollakin toimista D 1–D 12, kuten haihduttamalla, kuivaamalla tai pasuttamalla
- D 10 Polttaminen maalla
- D 11 Polttaminen merellä ¹⁾
- D 12 Pysyvä varastointi, kuten säiliöiden sijoittaminen kaivokseen
- D 13 Yhdistäminen tai sekoittaminen ennen toimittamista johonkin toimista D 1–D 12 ²⁾

- D 14 Uudelleen pakkaaminen ennen toimittamista johonkin toimista D 1–D 13
- D 15 Varastoiminen ennen toimittamista johonkin toimista D 1–D 14, lukuun ottamatta väliaikaista varastointia jätteen syntypaikalla ennen poiskuljetusta ³⁾

¹⁾ Tämä toimi on kielletty Suomen ja Euroopan unionin lainsäädännössä sekä kansainvälisissä yleissopimuksissa.

²⁾ Jollei muuta sopivaa D-koodia ole, tähän voi sisältyä ennen loppukäsittelyä toteutettavia alustavia toimia, esikäsittely mukaan lukien, esimerkiksi lajittelu, murskaaminen, paalaus, pelletointi, kuivaus, paloittelu, kunnostus tai erottelu ennen jonkin toimista D 1–D 12 soveltamista jätteeseen.

³⁾ Väliaikaisella varastoinnilla tarkoitetaan jätelain 6 §:n 1 momentin 17 kohdassa tarkoitettua tilapäistä varastointia.

JÄTELUETTELO: YLEISIMMÄT JÄTTEET SEKÄ VAARALLISET JÄTTEET

1. Määritelmät

Tässä liitteessä tarkoitetaan:

- 1) vaarallisella aineella ainetta, joka täyttää CLP-asetuksen liitteessä I olevassa 2–5 osassa vahvistetut kriteerit;
- 2) raskasmetalleilla kaikkia antimoni-, arseeni-, kadmium-, kromi(VI)-, kupari-, lyijy-, elohopea-, nikkeli-, seleeni-, telluuri-, tallium- ja tinayhdisteitä, mukaan luettuina nämä aineet metallisessa muodossa, jos ne luokitellaan vaarallisiksi aineiksi;
- 3) PCB:llä polykloorattuja bifenyylejä, polykloorattuja terfenyylejä, monometyylitetraklooridifenyylimetaania, monometyylidiklooridifenyylimetaania ja monometyyldibromidifenyylimetaania sekä seosta, jossa on mainittuja aineita yhteensä enemmän kuin 0,005 painoprosenttia;
- 4) siirtymämetalleilla skandium-, vanadiini-, mangaani-, koboltti-, kupari-, yttrium-, niobium-, hafnium-, volfram-, titaani-, kromi-, rauta-, nikkeli-, sinkki-, zirkonium-, molybdeeni- ja tantaaliyhdisteitä, mukaan luettuina nämä aineet metallisessa muodossa, jos ne luokitellaan vaarallisiksi aineiksi;
- 5) stabiloinnilla prosesseja, jotka muuttavat jätteen aineosien vaarallisuutta muuttaen siten vaarallisen jätteen vaarattomaksi jätteeksi;
- 6) kiinteytyksellä prosesseja, jotka muuttavat ainoastaan jätteen fysikaalista olomuotoa lisäaineiden avulla muuttamatta jätteen kemiallisia ominaisuuksia;
- 7) osittain stabiloituneilla jätteillä jätteitä, jotka sisältävät stabilointiprosessin jälkeen vaarallisia aineosia, jotka eivät ole täysin muuttuneet vaarattomiksi aineosiksi ja joita voi joutua ympäristöön lyhyen, keskipitkän tai pitkän ajan kuluessa.

2. Arviointi ja luokittelu

2.1. Jätteen vaaraominaisuuksien arviointi

Jätteiden vaaraominaisuuksia arvioitaessa on sovellettava 3 §:ssä tarkoitetuissa Euroopan unionin säädöksissä vahvistettuja perusteita. Vaaraominaisuuksien HP 4, HP 6 ja HP 8 osalta arvioinnissa on sovellettava kyseisessä asetuksessa ilmoitettuja yksittäisten aineiden raja-arvoja. Jos aineen pitoisuus jätteessä on pienempi kuin sen raja-arvo, ainetta ei oteta huomioon kynnysarvoja koskevilla laskelmissa. Jos jätteen vaaraominaisuus on arvioitu testillä ja käytämällä mainitussa asetuksessa ilmoitettuja vaarallisten aineiden pitoisuuksia, testin tulokset jäävät voimaan.

2.2. Jätteen luokittelu vaaralliseksi jätteeksi

Jäteluettelossa tähdellä (*) merkittyihin nimikkeisiin kuuluvat jätteet ovat vaarallisia jätteitä, jollei jätelain 7 tai 112 §:n nojalla yksittäistapauksessa toisin päätetä.

Sellaisiin jätteisiin, jotka voivat kuulua sekä vaarallisen että muun jätteen nimikkeeseen, sovelletaan seuraavaa:

a) Jäteluettelossa vaaralliseksi jätteeksi merkitty nimike, jossa on erityinen tai yleinen viittaus vaarallisiin aineisiin, liitetään jätteeseen ainoastaan, jos siinä on näitä vaarallisia aineita sellaisina pitoisuuksina, että jätteellä on yksi tai useampi vaaraominaisuudesta HP 1–HP 8 tai HP 10–HP 15, sellaisina kuin ne on lueteltu 3 §:ssä tarkoitetuissa Euroopan unionin säädöksissä. Vaaraominaisuuden HP 9 arviointi on tehtävä asiaankuuluvan kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

b) Vaaraominaisuus voidaan arvioida selvittämällä aineen pitoisuus jätteessä 3 §:ssä tarkoitettujen Euroopan unionin säädösten mukaisesti, tai jollei CLP-asetuksessa muuta yksilöidä, suorittamalla testi testimenetelmien vahvistamisesta kemikaalien rekisteröinnistä, arvioinnista, lupamenettelyistä ja rajoituksista (REACH) annetun asetuksen (EY) N:o 1907/2006 nojalla annetun komission asetuksen (EY) N:o 440/2008 tai muiden kansainvälisesti tunnustettujen testimenetelmien ja ohjeiden mukaisesti, ottaen huomioon CLP-asetuksen 7 artikla eläimillä ja ihmisillä tehtävästä testauksesta.

c) Jätteet, jotka sisältävät polykloorattuja dibentso-para-dioksiineja ja dibentsofuraaneja (PCDD/PCDF), DDT:tä (1,1,1-trikloori-2,2-bis(4-kloorifenyli)etaani), klordaania, heksakloorisykloheksaaneja (myös lindaani), dieldriiniä, endriiniä, heptaklooria, heksaklorobentseeniä, klooridekonia, aldriniä, pentaklooribentseeniä, mireksiä, toksafeenia, heksabromibifenyylä tai PCB:tä yli POP-asetuksen liitteessä IV säädettyjen pitoisuusrajojen, on luokiteltava vaarallisiksi jätteiksi.

d) 3 §:ssä tarkoitetuissa Euroopan unionin säädöksissä määriteltyjä vaaraominaisuuksien pitoisuusrajoja ei sovelleta massiivisessa muodossa oleviin puhtaisiin metalliseoksiin (lejeerinkeihin), jotka eivät ole vaarallisten aineiden saastuttamia. Metalliseokset, jotka mainitaan erityisesti jäteluettelossa ja on merkitty tähdellä (*), luokitellaan kuitenkin vaarallisiksi jätteiksi.

e) Seuraavat CLP-asetuksen liitteeseen VI sisällytetyt huomautukset voidaan tarvittaessa ottaa huomioon määriteltäessä jätteiden vaaraominaisuuksia:

- 1.1.3.1. Aineiden tunnistetietoja, luokitusta ja merkintöjä koskevat huomautukset: Huomautukset B, D, F, J, L, M, P, Q, R ja U.

- 1.1.3.2. Seosten luokitusta ja merkintöjä koskevat huomautukset: Huomautukset 1, 2, 3 ja 5.

f) Jätteen vaaraominaisuuksien edellä esitetyn arvioinnin perusteella jätteelle osoitetaan jäteluettelosta asianmukainen jätenimike.

3. Jäteluettelo

Luettelo koostuu kuusinumeroisilla tunnusnumeroilla varustetuista jätenimikkeistä sekä kaksi- ja nelinumeroisilla tunnusnumeroilla varustetuista nimikeryhmäotsikoista. Jäte luokitellaan luettelon mukaisiin jätenimikkeisiin seuraavasti:

a) Jätteen alkuperää vastaava kuusinumeroisella tunnusnumerolla varustettu jätenimike, luokun ottamatta numeroihin 99 päättyviä nimikkeitä, etsitään nimikeryhmistä 01–12 tai 17–20.

Tiettyjen tuotantoyksiköiden toiminta voidaan joutua luokittelemaan useisiin eri nimikeryhmiin. Esimerkiksi autojen valmistuksessa syntyvä jäte voi prosessin eri vaiheiden perusteella kuulua nimikeryhmiin 12, 11 ja 08.

b) Jos nimikeryhmistä 01–12 tai 17–20 ei löydy asianmukaista nimikettä jätteen luokittelumiseksi, tutkitaan nimikeryhmät 13, 14 ja 15.

c) Jos mikään edellä mainituista nimikeryhmien nimikkeistä ei sovellu kyseiselle jätteelle, jäte luokitellaan nimikeryhmän 16 mukaisesti.

d) Jos jäte ei kuulu myöskään nimikeryhmään 16, käytetään a alakohdassa tarkoitettua luettelon osassa olevaa tunnusnumeroa 99 (jätteet, joita ei ole mainittu muualla).

[LISÄTÄÄN JÄTELUETTELO VOIMASSA OLEVAN JÄTEASETUKSEN LIITTEEN 4 MUKAISENA <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2012/20120179>]

YHDYSKUNTAJÄTEVESILIETTEEN LAADUN MÄÄRITTÄMINEN

Yhdyskuntajätevesilietteen tuottajan on määritettävä lietteen sisältämien raskasmetallien ja tarvittaessa muiden haitallisten aineiden pitoisuudet sekä kokonaistypen ja kokonaisfosforin pitoisuudet.

Lietenäytteiden on vastattava ominaisuuksiltaan puhdistamolta hyödynnettäväksi tai loppukäsiteltäväksi toimitettavaa lietettä. Lietteiden laatu on määritettävä vähintään joka toinen vuosi. Maanviljelykäyttöön toimitettavan lietteiden laadun vaihtelun seuraamiseksi laadun määrittäminen on aluksi tehtävä lyhyin väliajoin. Jos määrittäytulokset eivät vaihtelee merkittävästi ensimmäisen vuoden aikana, analysointikertoja voidaan vähentää. Maanviljelykäyttöön toimitettavan lietteiden analysointitiheydet määrittyvät puhdistamon koon mukaan seuraavasti:

Asukasvastineluku (avl)	Analysointitiheys kertaa/vuosi	
	Ensimmäinen vuosi	Muut vuodet
$avl \geq 100\ 000$	≥ 12	≥ 4
$10\ 000 \leq avl < 100\ 000$	≥ 6	≥ 3
$2\ 000 \leq avl < 10\ 000$	≥ 4	≥ 2
$500 \leq avl < 2\ 000$	≥ 1	≥ 1
< 500	≥ 1	vähintään joka toinen vuosi

Jos puhdistamolleen tulevan jäteveden laatu muuttuu merkittävästi, analysointikertoja lisätään vähintään sellaiselle tasolle, jota edellytetään ensimmäisenä vuonna.

Lietteiden laatu on määritettävä luotettavassa laboratoriossa. Lietteestä määritetään vähintään seuraavien aineiden pitoisuudet:

- kuiva-aine (%)
- kokonaistyyppi (N_{tot});
- kokonaisfosfori (P_{tot});
- kadmium, kromi, kupari, nikkeli, lyijy ja sinkki;
- elohopea.

Määrittäminen on tehtävä Eurooppalaisen standardisointijärjestön (CEN) tai kansainvälisen standardisointijärjestön (ISO) vahvistaman lietteiden laadun määrittämiseen tarkoitetun standardin mukaisesti.

KIRJANPITOTIETOJEN, SIIRTOASIAKIRJAN TIETOJEN JA VALVONTAVIRAN-
OMAISELLE TOIMITETTAVIEN TIETOJEN MERKITSEMISTAVAT JA ERITTELY

Tieto	Merkitsemistapa ja erittely	Pykälä tai pykälät, joissa säädetään tie- toon liittyvästä velvoit- teesta
Toimijoiden tun- nistetiedot	Jos kyse on yrityksestä tai muusta yhteis- östä: Nimi Yritys- ja yhteisötunnus Toimipaikan osoite Yhteyshenkilön nimi Yhteyshenkilön sähköpostiosoite Yhteyshenkilön puhelinnumero Jos kyse on luonnollisesta henkilöstä: Nimi Kiinteistön osoite Sähköpostiosoite Puhelinnumero	34, 36, 37, 39, 40 ja 41 §
Jätteen tai tuot- teen määrä	Massa tonneina tai kilogrammoina (siir- toasiakirjassa voidaan käyttää yksikkönä kuutiota)	34, 35, 37, 38, 39, 40 ja 41 §
Jätenimike	Liitteessä 3 säädetyn jäteluettelon mukai- nen jätenimike ja sen tunnusnumero	34, 35, 37, 39, 40 ja 41 §
Kuvaus jätelajista	Sanallinen kuvaus jätelajista Nimi, jolla jäte yleisesti tunnetaan Koostumus, jos on kyse seoksesta Olomuoto ja tarvittaessa kuiva-ainepitoi- suus Muut ominaisuudet	34, 37, 38, 39, 40 ja 41 §
Olomuoto	Pulveri/jauhemainen Kiinteä Pasta/tahnamainen Lietemäinen Nestemäinen Kaasumainen Muu (mikä?)	41 §
Jätteen tyyppi ¹⁾	Vaarallinen jäte POP-jäte Vaaraton jäte Pysyvä jäte (vain kaatopaikalle sijoitetta- vasta jätteestä)	34, 37, 39, 40 ja 41 §
Vaaraominaisuu- det	Vaarallisen jätteen jätedirektiivin liitteen III mukaiset pääasialliset vaaraominaisuudet	34, 37, 39 ja 41 §

	siten kuin niistä säädetään 3 §:ssä tarkoitetuissa Euroopan unionin säädöksissä	
Pysyvät orgaaniset yhdisteet	POP-jätteen sisältämät POP-asetuksen liitteessä IV luetellut yhdisteet	34, 37, 39 ja 41 §
Jätteen alkuperä	<p>Tieto, onko jäte peräisin Suomesta vai ulkomailta</p> <p>Ulkomailta peräisin olevasta jätteestä maa, josta jäte on peräisin</p> <p>Suomesta peräisin olevasta jätteestä seuraavat tiedot:</p> <p>1) kunta, josta jäte on peräisin</p> <p>2) toiminta, jossa jäte on syntynyt:</p> <p>Maa-, metsä- ja kalatalous</p> <p>Teollisuus</p> <p>Rakentaminen (sisältää uudisrakentamisen, korjausrakentamisen ja purkamisen)</p> <p>Yhdyskunnat (mukaan lukien kauppa ja palvelut)</p> <p>Kaivannaistoiminta</p> <p>Energiahuolto</p> <p>Jätehuolto ja kierrätys</p> <p>Muu</p> <p>3) Liitteessä 3 säädetyn jäteluettelon nimikeryhmän 15 tai 20 nimikkeisiin kuuluvasta yhdyskuntajätteestä ja saostus- ja umpisäiliölietteestä tieto siitä, missä toiminnassa jäte on syntynyt:</p> <p>Asuminen (sisältää vakinaisessa asunnossa, vapaa-ajan asunnossa ja asuntolassa asumisen sekä muun asumisen)</p> <p>Kunnan hallinto- ja palvelutoiminta</p> <p>Muu hallinto- ja palvelutoiminta (mukaan lukien kauppa)</p>	34, 37, 40 ja 41 §
Jätteen käsittelytapa	Jätteen käsittelytavan sanallinen kuvaus ja käsittelytoimen luokitus liitteen 1 tai 2 mukaisesti	34, 35, 37, 40 ja 41 §
Jätteen valmistelussa uudelleenkäyttöön, kierrätyksessä tai muussa hyödyntämisessä syntyvät tuotteet ja materiaalit sekä kunkin tuotteen tai materiaalin käyttötarkoitus	<p>Sanallinen kuvaus tuotteesta tai materiaalista</p> <p>Sanallinen kuvaus tuotteen tai materiaalin käyttötarkoituksesta</p>	37 §

Yhdyskuntajätevesilietettä koskevat erityiset tiedot		
Lietteen esikäsitelytapa taudinaiheuttajien ja kasvintuhoojien vähentämiseksi	Mädätys Kompostointi Kalkkistabilointi tai muu kemiallinen käsittely Terminen käsittely Muu (mikä?)	36 §
Lietteen laatu	Liitteen 4 mukaisesti määritetyt syntyvän ja/tai käsitellyn lietteen laatua koskevat tiedot Lietteestä määritetään vähintään seuraavien aineiden pitoisuudet: – kuiva-aine (%) – kokonaistyyppi (Ntot); – kokonaisfosfori (Ptot); – kadmium, kromi, kupari, nikkeli, lyijy ja sinkki; – elohopea.	36 §
Siirtoasiakirjaa koskevat erityiset tiedot		
Jätteen siirron ajankohta	Päivämäärä(t), jolloin jätteen siirto on alkanut ja päättynyt	41 §
Jätteen siirron alkamis- ja päättymispaikka	Osoite tai koordinaatti, josta jätteen siirto on alkanut ja johon siirto on päättynyt Paikka voidaan lisäksi ilmaista rakennustunnuksen avulla	41 §
Ajoneuvon rekisteritunnus	Ajoneuvolain 82/2021 2 §:n mukainen ajoneuvon yksilöivä kirjain- ja numerosarja	41 §
Vahvistus	Henkilön allekirjoitus, sähköinen allekirjoitus tai leima tai muu todentamismenetelmä	41 §
Jätteen pakkaustapa	Tynnyri Puinen tynnyri Kanisteri Laatikko Säkki Yhdistelmäpakkaus Paineastia Irttavara Muu (mikä?)	41 §
Jätteen kuljetustapa	Maantie Rautatie Meri/laiva Lentokone Sisävesi/laiva Muu (mikä?)	41 §
Jäteöljyä koskevat erityiset tiedot		
Jäteöljyn tyyppi	Moottori- ja vaihteistoöljyjäte Teollisuusöljyjäte Käytöstä poistetut teollisuusemulsiot	38 §

	Liitteessä 3 säädetyn jäteluettelon nimikkeeseen 19 02 07* kuuluvat öljynerotuksessa syntyvät öljyt ja konsentraatit	
Jäteöljyn käsittelyssä syntyneet tuotteet ja niiden käyttötarkoitus	<p>Tuotteet:</p> <ul style="list-style-type: none"> perusöljy kevyt polttoöljy raskas polttoöljy dieselöljy polttoaineeksi soveltuva käsitelty jäteöljy ²⁾ muu tuote ²⁾ <p>Käyttötarkoitus:</p> <ul style="list-style-type: none"> voiteluaineiden tai teollisuusöljyjen valmistus polttoaine tai polttoaineen valmistus muu käyttötarkoitus ³⁾ 	38 §

1) Sama jäte voi olla useaa eri tyyppiä. Esimerkiksi POP-jäte voi olla joko vaarallista tai vaaraton jätettä ja vaaraton jäte voi olla myös pysyvää jätettä.

2) Täsmennettävä, mistä tuotteesta on kyse.

3) Täsmennettävä, mistä käyttötarkoituksesta on kyse.